
Kocsis István:

Trianon rejtélyei és a történelemhamisítás

1.

Közhelynek számít, hogy a megbékélés kulcsa az igazmondás. De nemzetközi tanácskozásokon nem lehet hivatkozni az igazmondás hivatalosnak, mérvadóknak minősített tárházaira: a hatalmas (tíz-, húszkötetes vagy még terjedelmesebb) összegező történelmi művekre. Nem lehet és nem is illik. Mert senki sem hiszi, hogy ezek hitelesek.

Humoros történet juthat erről eszünkbe.

Nevethetünk a történeten, pedig jó szándékúnak, sőt hasznosnak is nevezhetnénk azt, amin derülünk. Min pontosan? Időnként összegyűlnek a magyar, a román, a szlovák és a szerb történészek, és arról tanácskoznak, miképpen lehetne olyan történelemkönyvet írni, amely a megbékélést és nem a gyűlöletszítást szolgálja, de a gyönyörű bevezetés után mindig arról kezdenek beszélni, hogy melyek azok a hazugságok, amelyeket mindenkinek el lehet, illetve el kell fogadni.

Miért nem lehet elhatározni egy ilyen jó szándékú tanácskozáson, hogy *írjunk igazmondó történelemkönyveket?* Nem lehet egyelőre elhatározni. Nem lehet, mert megakadályozza a rejtélyes trianoni pszichózis. (Bemutatjuk majd ezt a pszichózist lentebb.)

De az is összefüggésben van a történetírás válságával, hogy a mai keresztény nemzetek képtelenek érdemi választ adni a legrettenetesebb kihívásra...

Nem volt még ennél nagyobb veszedelem. Ma már nemcsak magyarok beszélnek a magyar nemzethalál rémképéről, és nemcsak németek beszélnek a német nemzet-halál elkerülhetetlenségéről, hanem franciák is a francia nemzethalál, angolok is az angol nemzethalál fenyegető réméről. Fogynak, öregszenek az európai nemzetek, és lelkiismeretes gondolkozóik már sejtik, hogy érdemi választ csak akkor tudnak adni a legrettenetesebb kihívásra, *ha képesekké válnak megbecsülni régi, éltető hagyományukat...*

De hogyan válhatnak képesekké erre, ha történelemkönyveikben hamis történelem szerepel az igazi helyett?

Bizony soha nagyobb szükség nem volt a valódi, az igazmondást feltétel nélkül vállaló történelemtudomány segítségére, de a *hivatalos*, azaz *mérvadó*, azaz *támogatott* történetírás hitelessé válását szigorú elvárások, tilalmak, kötelező előítéletek és tabuk teszik lehetetlenné.

Derűlátásunkat erősíthetné, hogy a történelemtudomány művelői – szigorú elvárások, tilalmak, kötelező előítéletek és tabuk létezése ellenére – nagyon sok hiteles tanulmányt közölnek manapság is szerte a világon, az viszont

nyomban kedvünket szegi, hogy a történészek hiteles tanulmányai nem határozzák meg a történelemtudomány egészét, hiszen azoknak a hatalmas (tíz-, húszkötetes vagy még terjedelmesebb) összegező történelmi műveknek a megalkotásakor, amelyeket fentebb hiteltelennek minősítettünk, és amelyek ötven vagy százezer vagy még nagyobb példányban jelennek meg Európa országaiban, ezeknek a megalkotásakor bizony mintha nem vennék méltóképpen figyelembe ezeket a tanulmányokat. S ehhez még hozzáfűzhetjük, hogy a hatalmas összegező történelmi művek elsősorban ezért hiteltelenek.

S azért nagyon nagy baj ez, mert ha a nagy összegező történelmi művek, melyek hivatalosan az igazmondás tárházai, nem hitelesek, akkor azok a fontos könyvek (egyetemi tankönyvek, gimnáziumi tankönyvek, tanári segédkönyvek) sem, amelyeket amazok alapján írnak.

Vigasztalhatna minket, hogy a hivatalos, összegező történelemkönyveknek nem minden fejezete hiteltelen... Az is vigasztalhatna minket, hogy a régi korok történelme meghamisítására még magyarázatot, mentséget is találunk, hisz mintha joggal mondhatnánk, hogy minél régebbi egy korszak, annál nehezebben ismerhető meg. De e vigasztaló megállapítás újabb kedvrontó tényt juttat eszünkbe: a régi korok történeténél csak a XX. század története van kevésbé hitelesen megírva.

Ha tanulmányozzuk a magyarság egész történelmét összegezni próbáló történelemkönyveket, a következők elég könnyen nyilvánvalókká válnak számunkra:

– *A magyar nemzet története* tízkötetes millenniumi kiadásának, valamint **Hóman Bálint** és **Szekfű Gyula** 1928 és 1934 között 8 kötetben kiadott (második, 1935–1936-os bővített kiadása ötkötetes) *Magyar története*nek a legkevésbé hiteles részei a magyar őstörténetről és a régi magyar hitvilágról szólnak. (*A Magyar történet* a XX. századnak csak az első világháborút megelőző másfél évtizedével foglalkozik.)

– Az MTA által a múlt század hetvenes éveinek végétől sorozatban megjelentetett, tízkötetesre tervezett *Magyarország történetében* is (ebből hét, azaz – a tervezettnél nagyobb terjedelem miatt – hétszer 2 kötet jelent meg) hiteltelenek a régi korok történetével foglalkozó fejezetek (elsősorban a magyar őstörténetről és a régi magyar hitvilágról szóló részek), de még hiteltelenebbek a XX. századról szóló fejezetei. (A VIII. kötet a XX. sz. történetét csak 1945-ig tárgyalja, de a IX. kötet, mely a XX. századnak az 1945 utáni történetét mutatta volna be, már nem jelent meg.)

A rendszerváltozás után reménykedni kezdtünk abban, hogy rövidesen megszületik a hiteles, megbízható, legalább 20 kötetes története a magyar nemzetnek, de aztán kedvünket szegte az Akadémiai Kézikönyvek sorozatban 2007-ben megjelent kis (1036 oldalas) *Magyarország története*, amelynek leghiteltelenebb (és legigénytelenebb) fejezete éppen *A magyarok őstörténete és a honfoglaláskor* című.

E könyvben aztán hiteles és hiteltelen fejezetek követik egymást (fejezeteken belül hiteles és hiteltelen részek), de a könyv XX. századról szóló

része segítségével is hiába szeretnénk megtudni például az I. világháború kitörésének valódi okait vagy a párizsi békekonferencia rejtélyeit, s mindebből le is vonhatjuk a következtetést, hogy az igazságkereső és igazmondást vállaló hivatalos történelemtudományunk kibontakozását továbbra is elvárások, tilalmak, kötelező előítéletek, tabuk akadályozzák.

Elvárások, tilalmak, kötelező előítéletek és tabuk akadályozzák bizony a valódi, a feltétel nélkül igazságkereső és igazmondást vállaló magyar és európai történetírás megszületését – ismételtetjük szomorúan –, de nem mondtuk még el, hogy az elvárások között van egy, amely félelmetességében felülmúlhatatlan, ráadásul kötelezőbb a többinél.

Szóljunk végre erről a legszigorúbb és legkárosabb elvárásról.

A legszigorúbb és legkárosabb elvárás

Alamuszivá, cinikussá, lélekrombolóvá az teszi ez elvárást (melynek a minősítése, megítélése egyébként egyáltalán nem könnyű), hogy nemcsak hogy súlyos következményekkel jár a vele való szembefordulás – ha a történész nem igyekszik megfelelni ez elvárásnak, bizony nagy kockázatot vállal, kifejtjük lentebb, hogy miért –, de még nevén nevezése is tilos. Csak bonyolítja a kérdést, hogy ez a legszigorúbb elvárás ártalmatlannak tűnik mindaddig, míg nem vesszük tekintetbe, hogy a gyakorlatban miképpen érvényesül, s hogy miképpen *teszi értelmetlenné* a hivatalos történészek elég nagy részének a munkáját. (Azokét, akik nem tudják vagy nem akarják felfogni annak a drámai helyzetnek a mibenlétét, amelybe ez az elvárás taszította őket.)

Ez az elvárás, mely megköveteli a történésztől, hogy kövessen el mindent, hogy munkája ne szolgálhasson – a legcsekélyebb mértékben sem – alámasztására valamely összeesküvés-elméletnek, valóban igen ártalmatlannak, sőt hasznosnak tűnik mindaddig, amíg nem figyelünk fel arra, hogy enél azért sokkal többet vár el szegény hivatalos történésztől, többek között azt, hogy éberségből is jelesre kell vizsgáznia: nem szabad tévednie annak megítélésében, hogy pontosan melyek azok az összeesküvés-elméletek, amelyeket semmiképpen sem szabad elfogadottnak, azaz hivatalosítottak, azaz valódi összeesküvésnek tekintenie – függetlenül attól, hogy kutatásai során minek az igazságáról, valódiságáról, illetve minek a hamisságáról győződött meg. És ez az, ami a legfelfoghatatlanabb: a legszigorúbb elvárás számon kérői nem elégszenek meg azzal, hogy figyelmeztetik szegény történészt, mily súlyos következményekkel jár, ha összeesküvés-elméletet támaszt alá munkájával, de megfosztják attól a lehetőségtől, hogy ő maga állapíthassa meg, hogy mi összeesküvés-elmélet, mi pedig valódi összeesküvés...

A történésznek tehát a legszigorúbb elvárás alapján nemcsak arra kell vigyázva vigyáznia, nehogy összeesküvést leplezzen le, ha a forrásai összeesküvésre hívják fel a figyelmét – lefektetvén így egy összeesküvés-elmélet alapjait –, hanem arra is, hogy felismerje, forrásai hivatalosított (azaz valódi összeesküvésnek tekintendő) vagy nem hivatalosított (azaz felelőtlen, sőt

rosszindulatú kitalációnak tekintendő) összeesküvés-elmélet alátámasztását teszik-e lehetővé... És ha mindezeket figyelembe vesszük, akkor bizony egyre félelmetesebbé válik az eleinte magától értetődőnek látszó elvárás.

A legszigorúbb elvárás természetesen nem volna félelmetes, nem volna kötelező ereje, ha megtagadása nem járna nagyon súlyos következményekkel. Ki megtagadja, kitzasztatják az elfogadott, azaz hivatalos történészek köréből, azon körből, ahonnan Európa-szerte az akadémikusok, az egyetemi tanárok, az elismertek és díjazottak, tehát a „szakma” hatalmasai kerülnek ki.

Feltételezhetjük, hogy a mérvadó – hivatalos, támogatott – történészek között olyan szerencsések is vannak, akik kutatómunkájuk során nem szembesülnek a legszigorúbb elvárással – mert nem foglalkoznak az ún. kényes kérdésekkel –, de mi most nem ezeknek a lelkiállapotát próbáljuk meg megérteni, hanem a kevésbé szerencséseket, azokat, akik kénytelenek felfogni a legszigorúbb elvárás értelmét, és engedelmeskednek. Mi határozza meg az utóbbiak lelkiállapotát? Különös drámai helyzetet élnek át, mert nem feszültségben élnek – jól értsük: nem az igazságkeresés feszültségében élnek –, hanem rettegésben. Attól rettegnek, hogy rájuk sűtik a bélyeget, hogy valamely összeesküvés-elméletnek a hívei.

Miképpen védekezik szegény történész rettegésében? Nem mer véleményt mondani, nem meri levonni azokat a következtetéseket, amelyeket a tanulmányozott forrásokból levonhat... Mit tehet ehelyett? Szentnek és sérthetetlennek tekinti a legfontosabb elvárást, azaz a legszigorúbb elvárás számon kérői akaratát, s lelkiismeret-furdalását legyőzve szembefordul a történetírás eszményeivel, annyira, hogy kész arra is azt mondani, hogy spontánul kialakult folyamat eredménye, amiről tudja, hogy a kulisszák mögött szervezték meg, mégpedig valódi összeesküvők.

De – a kérdés drámaiságát enyhítendő – felhívjuk a figyelmet arra is, hogy a modern történetírás természetéről és módszeréről írott tanulmányok és történelmi vallomások olvasása közben különös alkotás-lélektani rejtélyekkel is találkozhatunk, s ezek közül az a legdöbbenetesebb, hogy az is megtörténhet, hogy a történész úgy hamisít, úgy felel meg elvárásoknak, úgy tisztel akárhány tabut, úgy lehet rabja akárhány előítéletnek, hogy mindennek nincs is tudatában... Még az is lehetséges, hogy közben még azt sem fogja fel, hogy történelmi küldetéstudata sérülést szenvedett.

Sietünk hozzáfűzni fentiekhez: szerencsére léteznek ún. „lázas” történészek is, akik egyszerűen azért tekinthetők lázadónak, mert történelmi lelkiismeretük elvárásain kívül semmiféle elvárásnak nem óhajtanak megfelelni. A legfontosabb elvárásnak sem rendelik alá munkásságukat, ezért professzori rang, komoly jövedelem és hatalom nem is illeti meg őket. Mindazonáltal ha korunk történelemtudományát valakik még megmenthetik, ők azok.

De félreértés ne essék! Nem szakképzett tudósok és szakképzetlen műkedvelők ellentétéről van szó. Ellenkezőleg! Minél szakképzettebb egy történész, annál nehezebb megfelelnie az elvárásoknak.

Csak két példát hozunk most fel: **Bakay Kornél**, a régi korok történelmének, **Raffay Ernő** pedig a XIX. és a XX. század történetének a legeredményesebb

kutatója, mindketten a történelemtudomány doktorai, de mindketten a „lá-
zadó” történészek csoportjába tartoznak.

Mellőzöttekké váltak, de – hangsúlyozzuk ismételten! – nem valamiféle alternatív történelemtudomány mellőzéséről van szó. Kirekesztésük mindazonáltal eléggé fondorlatos: munkásságuk eredményeit nem lehet megkérdőjelezni – de elhallgatni lehet... És a legnagyobb baj: nem veszik figyelembe munkásságukat a nagy hivatalos összegezesek, tankönyvek, egyetemi tankönyvek, valamint tanári segédkönyvek megírásakor, illetve szerkesztésekor. (Miképpen régebben a **László Gyula** munkásságát sem.)

Sokan vannak bizony a történészek között olyanok is, akik a tudományosság mezébe öltöztetett elvárásoknak, tilalmaknak képtelenek megfelelni. És szembefordulva az elvárásokkal, lázadó történészekké válnak, és kiközösítettnek a támogatottak köréből, akár profinak, akár műkedvelőnek tartják őket, akár van hivatalos minősítésük (doktori címük stb.) a történelemtudományban, akár nincs.

2.

Alátámasztására annak, hogy az elvárásoknak (elsősorban a legszigorúbb elvárásnak), tilalmaknak, kötelező előítéleteknek, tabuknak áldozatává válhat a történetírás – tulajdonképpen értelmét veszélyeztetik –, a legjobb példa Trianon kérdésköreinek a meghamisítása, ezért nem véletlen, hogy ennek bemutatásával foglalkozunk tanulmányunkban. (Természetesen e rövid tanulmányban mindössze a legkönnyebben felfogható rejtélyek közül hívjuk fel néhányra a figyelmet.)

Egy példa. Trianon kérdésköreinek a meghamisítása

Akármivel kezdheti a történész Trianon kérdésköreinek tanulmányozását, döbbenet tapasztalja, hogy egyre kevésbé érti, mi történt... A döntések nemcsak igazságtalanok, nemcsak ésszerűtlenek, de megmagyarázhatatlanok is. Felfoghatatlanok... Lassan rájön még arra is, hogy a „hivatalosított” források (köztük a több tonnányi jegyzőkönyv) nem megvilágosítják, hanem leplezik a valóságot... Mindazonáltal csak akkor vonja le a következtetést, hogy a békekonferencia különféle tanácskozásai jegyzőkönyvei tanulmányozásának nincs sok értelme, amikor három dolog nyilvánvalóvá válik számára:

– A békekonferencia döntéseit nem azok hozták meg, akik a kulisszák előtt szerepeltek, tehát nem a legaktívabbnak látszó, nem **Thomas Woodrow Wilson**, az Amerikai Egyesült Államok elnöke, nem **Georges Benjamin Clemenceau** francia miniszterelnök (és nem az őt felváltó kormányfő, **Millerand**, nem **David Lloyd George** angol miniszterelnök, nem **Orlando** olasz miniszterelnök (és nem az őt felváltó kormányfő, **Nitti**) és nem a kisebbek, a szorgosnak látszó hivatalnokok);

– de ennek nincs is különösebb jelentősége, mert a békekonferencián már fontosabb kérdésekben nem is döntöttek, hiszen a valódi döntéshozók ítéleteiket már meghozták a békekonferencia megnyitása előtt...

A történész bizony igen nehéz helyzetbe kerül, ha megpróbál válaszolni arra kérdésre, hogy kik döntötték el, hogy a párizsi (a versailles-i nagy palotában Németországgal 1919. június 28-án, a versailles-i Nagy Trianon kastélyban Magyarországgal 1920. június 4-én, a saint-germain-i kastélyban Ausztriával 1919. szeptember 10-én, Neuillyben pedig Bulgáriával 1919. november 27-én aláírt, illetve aláíratott) „békeszerződések” mit tartalmazzanak... Mert nemcsak azt ismeri fel igen hamar (már kutatómunkája kezdetén), hogy nem azok döntöttek, akik a nyilvánosság előtt szerepeltek, hanem még azon is elcsodálkozhat, hogy *valakik*, a konferencia szellemiségének sugalmazói mintha mindent el is követnének azért, hogy mindenki számára, aki szerencsétlenségére belelapoz a konferencia irataiba, mihamarabb le is lepleződjék, hogy nem a kulisszák előtt ágálók és fontoskodók döntöttek.

Ráébredtük az igazságra éppen azok, akik elvárják tőle, hogy leplezze az igazságot. Mi lehetne ennél megalázóbb? Mit tehet ő, szegény, hogy mérvadó és támogatott történész maradhasson? Addig keresheti, hogy mikor vették fel először a békekonferencia hivatalos jegyzőkönyveibe azokat a felvetéseket, illetve előterjesztéseket, amelyekről tudja, hogy feleslegesen hangzottak el, hisz nem befolyásolták, mindössze igazolták mindazt, amit legalább hónapokkal a jegyzőkönyv felvételének napja előtt a *valódi döntéshozók* már eldöntöttek, amíg meg nem találja. (Ezenkívül egyetlen lehetősége marad: nem igyekszik megfelelni a legszigorúbb elvárásnak, s beáll a lázadó történészek közé.)

Még szerencséje a történészeknek – mind a hivatalosoknak, mind az elvárásokkal szembefordulóknak –, hogy nem mindenre döbbsentik rá igen hamar a cinizmus nagymesterei! Hagyják azt is, hogy rejtélyek halmozódjanak rejtélyekre! Ilyenek: nemcsak a békekonferencia döntései (illetve a valódi döntéshozók ítéletei) döbbenetesekek, hanem minden, ami előzményének tekinthető. Kezdve az első világháború kitörésének okaival, hisz annak elfogadottá vált (hivatalossá vált) magyarázatai mind hiteltelenekek, kivéve azt az egyet, hogy a világháború kitörése minden idők legügyesebb manipulációjának az eredménye.

Miért felülmúlhatatlan a kulisszák mögött álló, a *hivatalos történelemtudomány által* máig le nem leplezett manipulátorok ügyessége?

A világháború tervét többek között azzal a csellel fogadtatták el a korabeli uralkodókkal, hogy a háború klasszikus háború lesz, és néhány hónapig, ha elhúzódhat... A háború legfontosabb (és természetesen titkos) célja a hagyományos Európa felszámolása, de e legfontosabb célnak alárendelve a háború valódi céljai között szerepelt a dinasztikiák közül legalább háromnak a megbuktatása; ezek: a Habsburg, a Romanov és a Hohenzollern dinasztia...

Akik tehát látszatra legfeljebb a háború kitöréséért (a korabeli uralkodók, illetve főhivatalnokok), nem is ismerik a valódi háborús célt, ráadásul anélkül mozgósítanak, illetve üzennek hadat, hogy fogalmuk volna arról, hogy a háború nem lesz *hasonlatos* az előző háborúkhoz. (A XIX. sz. olyan háborúhoz, amelyek jobban hasonlítanak egy hadgyakorlathoz, mint ahhoz, amely 1914-ben kezdődött.) Érdeemes még azt is figyelembe venni, hogy

nemcsak **II. Vilmos** német császárnak, **II. Miklós** orosz cárnak, nemcsak **I. Ferenc József** osztrák császárnak és magyar királynak nincs fogalma arról, milyen célokért halnak hősi halált alattvalói, de **VI. György** angol királynak sincs.

De akiknek hatalmukban állt minden idők legügyesebb manipulációját *elvégeztetni* azokkal a főhivatalnokokkal, akik – rosszhiszeműen (a háborús célt ismerve) vagy jóhiszeműen (a háborús célt nem is ismerve) – elhitették az uralkodókkal, hogy szokványos erőfitogtatásról lesz szó, már a háború kitörése előtt megtették a megfelelő lépéseket annak érdekében, hogy a háború olyan *különös, újfajta* háborúvá váljon, amely nagyon hosszú ideig fog tartani, egészen a harcoló felek kimerüléséig, s amely végül egy olyan hatalom könnyű győzelmével végződhet, amely csak „belesodródik” a háborúba, de eldöntheti, hogy kiket fogad be maga mellé győztesnek, s e „rendkívüli” körülményeknek köszönhetően a háború végül olyan békekonferenciával zárulhat, amely nem veszi tekintetbe a meghirdetett háborús célokat, s ezek helyett a hagyományos Európa felszámolásának a feltételeit teremti meg.

(Annyit még jegyezzünk meg, hogy bár a Ferenc Ferdinánd elleni merényletet tekinthetjük a legkevésbé a háború okának, hiszen a merénylet után mindenki megkönnyebbül, aki aggódott az Osztrák–Magyar Monarchia jövőjéért, maga Ferenc József is, a sikeres merénylet mindenképpen előbbre hozta a háború kitörésének napját.)

De nincs könnyű helyzetben a történész – különösen az, aki nem igyekszik megfelelni a legszigorúbb elvárásnak, ezért most kizárólag az ő lelkiállapotát próbáljuk meg átélni – akkor sem, ha tanulmányozza, hogyan ért véget a háború... Az első világháború bizony úgy ér véget, hogy az Amerikai Egyesült Államok belép a háborúba, de az amerikai hadseregnek nem kell hatalmas csatákban győzedelmeskednie, hiszen azzal győz, hogy az Amerikai Egyesült Államok elnöke, **Thomas Woodrow Wilson** meghirdeti azt az örök békét, amely azáltal válik örök békévé, hogy nem diktátumok, hanem népszavazás fogja eldönteni a határvitákat: nem győztesek és legyőzöttek fognak tárgyalni egymással a béketeremtés asztalainál, hanem egyenrangú nemzetek, akiket egyképpen megillet a legszentebb jog: a népek önrendelkezési joga. Tulajdonképpen mindegy tehát, hogy kiket neveznek meg győzteseknek és kiket legyőzötteknek. A hadseregek nem kapitulálnak, hanem fegyverszüneti egyezmények alapján hazaindulnak. Németország hadserege is ellenséges földről vonul haza, Ausztria–Magyarországé is – nem győztes hadakként, de nem is vert hadakként, potenciális vesztesekként mégis, mert ha az ellenfél oldalán nemrég hadba lépett Amerikai Egyesült Államok haderejével komolyan meg is kellene küzdeniük, bizonytalannal alulmaradnának.

De döbbenet olvassa a kérdéskör elfogulatlan tanulmányozója a forrásokban (főleg azokban, amelyek azért léteznek, hogy elhitessék a gyanútlan utókorral, hogy minden spontán folyamat eredménye), hogy a győztes nagyhatalmak és a győztes „kishatalmak” szaporodni kezdenek. De nemcsak ez döbbeneti meg, hanem az is, hogy a győzelem nélkül befejezett háborút rövidesen az antant – Franciaország, Nagy-Britannia, Olaszország stb. – végső, totális

győzelmévé keresztelik át, és le is vonnak ebből minden következtetést: a békekonferencián, illetve már előtte – a fegyverszüneti egyezmények megkötése idején is – a végső, totális győzelem jegyében ítélik meg, a békekonferencia határozatai kárvallottjainak pedig egyetlen jogot hagynak meg: a megszegve-nítő diktátum aláírásának jogát...

A történész nem hisz a szemének, amikor a forrásokat olvassa, és kérdezi: miképpen jöhettek létre olyan fegyverszüneti egyezmények, melyeknek a tartalma szöges ellentétben áll az elnevezésével (és természetesen bármiféle egyezmény szellemiségével)... A központi hatalmak (Németország, Ausztria–Magyarország) hadseregei még idegen területeken tartózkodnak, de e hatalmak kormányai olyan feltételeket fogadnak el, amelyek akkor is szigorúak lettek volna, ha e hadseregek totális vereséget szenvedtek volna... Van erre elfogadható magyarázat?

Meggyőző magyarázat nincs, de az biztos, hogy a központi hatalmak valóban kiszolgáltatott helyzetben vannak az egyezmények aláírásakor... Igen rejtélyes módon kibontakozó forradalmak teszik őket kiszolgáltatottá. Mi teszi ezeket rejtélyessé? Nem olyan forradalmak, amilyenek a népharag meghatározta forradalmak szoktak lenni. Szervezésük minden titkát – miképpen az orosz forradalomét sem – még nem ismerjük, s nem is lenne könnyű megismernünk, mert a szervezés szálai mintha követhetetlenek lennének.

Az elvárásoknak megfelelő történész persze „könnyebb” helyzetben van, mert neki kötelező összeesküvés-elméletnek nyilvánítani mindazt, amit e vonatkozásban a hiteles történelemtudomány feltárhatna.

Felhívtuk fentebb a figyelmet arra, hogy leghamarabb az világosodik meg a Trianon kérdésköreit tanulmányozó számára, hogy kik nem döntöttek a párizsi békekonferencián. S arra is, hogy nyomban nyilvánvalóvá válik számára az is, hogy valakik, a konferencia szellemiségének sugalmazói mintha mindent el is követnének azért, hogy mindenki számára, aki szerencsétlenségére belelapoz a békekonferencia irataiba, ez mihamarabb le is lepleződjék.

De mi most ne bizonygassuk ismételtén, hogy a párizsi békekonferencia döntéseit nem azok hozták meg, akik a kulisszák előtt szerepeltek, hanem lépünk be a még nehezebben feloldható ellentmondások világába, mégpedig a következő kérdéssel:

A békekonferencia határozatait már a békekonferencia megnyitása előtt eldöntő hatalmasságok – a kulisszák mögött rejtőzködők – vajon tudatosan fordultak szembe azokkal az eszményekkel, amelyeket az egyetlen valóban győztes nagyhatalom elnöke meghirdetett, s amelyekkel nyíltan senki nem fordult szembe? Ezek közül legfontosabbak a Wilson nyilatkozatai a győzelem nélküli, tartós békéről, valamint a híres 14 pontja... De ezen eszményekkel nemcsak szembefordulnak, de a békekonferencia idején mintha már Wilsont is arra kényszerítenék, hogy álljon be azok közé, akik a *béketeremtő eszményeket* a békekonferencia határozataival megcsúfolják... És a legfontosabb kérdés valóban az, hogy a béketeremtés meghirdetett eszményeit (a valódi megbékélés feltételeit) valóban tudatosan tapossák el, és teremtik meg a feltételeit a gyűlölködés erősödésének, a még pusztítóbb ellenségeskedés kibontakozásának?

Legfontosabbá az válik természetesen a jóhiszemű és az elvárásokkal nem törődő, tehát elfogulatlan történész számára, hogy bizonyítani tudja – mindenáron bizonyítani is akarja! –, hogy a gyűlölködés erősödése feltételeit nem tudatosan teremgették meg a döntéshozók. Keres is ezt alátámasztó érveket, de jóhiszemű buzgalma lassan-lassan átalakul kétségbeeséssé.

Kétségbeesik, mert nemcsak arra jön rá, hogy az igazságkeresést a párizsi békekonferencia kérdésköreiben nincs értelme folytatni (s ha nincs értelme, akkor az igazság megvilágosításáért vívott szent küzdelemben legfeljebb nevetségessé válik), de arra is, hogy ép ésszel nem is tudná folytatni! Mert bizony fennáll még annak a veszélye is, hogy belebolondul a források további tanulmányozásába.

Mikor döbben erre rá? Amikor az első olyan rejtéllyel találkozik, melynek középpontjában olyan ellentmondás van, amely felfoghatatlan. A népszavazás helyett megtartott nagygyűlések rejtélyéről van szó.

A népszavazások elmaradásának rejtéle

Mi ebben az ellentmondás, amely felfoghatatlan, s miképpen ismeri fel ez ellentmondás feloldhatatlanságát a történész?

Tudja – mert több száz forrás hívja fel rá a figyelmét –, hogy a békekonferencia legfőbb és fennen hirdetett alapelve: érvényesülnie kell a népek önrendelkezési jogának. És nyilvánvaló, hogy a népek népszavazáson élhetnek az önrendelkezés jogával, de a döntéshozók már a békekonferencia előkészítésekor elrendelték, hogy a konferencia az önrendelkezési jog látványos megcsúfolásával kezdődjön. És a konferencia úgy is kezdődik: annak a cinikus döntésnek az elfogadásával, hogy a békekonferencia leendő kárvallottjai a konferencia érdemi vitáin nem vehetnek részt, nem is kapnak ezekre meghívást addig, amíg értelme lenne a jelenlétüknek, miért is kapnának meghívást, ha rájuk nem vonatkozik a legszentebbnek kikiáltott jog: a népek önrendelkezési joga, s így még népszavazáson sem nyilváníthatják ki akaratukat... A békekonferencia előkészítői nem vállalják nyíltan azt a legcinikusabb magyarázatot, hogy minek hallgassák meg a békekonferencia „döntést előkészítő” vitáin azokat, akik érveikkel „a már meglevő döntést” esetleg megcáfolhatnák, de nem is fordítanak gondot arra, hogy leplezzék, mekkora cinizmussal szánták el magukat az önrendelkezési jog megcsúfolására, hiszen amikor elhatározzák, hogy milyen bizottságok fogják a döntéseket előkészíteni, akkor csak azokat veszik be e döntéseket előkészítő bizottságokba, akik *a már meglevő döntés* kedvezményezettjeinek a képviselői. És ez bizony félreérthetetlen utalás még arra is, hogy a békekonferenciát nem azért fogják megtartani, hogy ott döntsenek, hanem azért, hogy egy már meglevő döntést igazoljanak.

A magyar küldöttséget a békekonferencia megkezdése után egy évvel végül fogadják, sőt meg is hallgatják... De nehéz válaszolni arra a kérdésre, hogy miért is tették?

A magyar delegáció 1920. január 7-én érkezett Párizsba, s január 15-én a francia külügyminisztérium épületében át is vehette a békefeltételeket. Gróf **Apponyi Albert** január 16-án elmondhatta híres beszédét, így a békekonferencia legalább fél évvel azután, hogy kijelölte Magyarország új határait – azaz fél évvel a békekonferencia megkezdése előtt meghozott döntés igazolása, hivatalosítása után –, megismerhette annak a Magyarországnak a szempontjait, bizonyítékait, amelyeket az új határok kijelölése előtt azért volt felesleges megismerniük, mert a békekonferencia megkezdése előtt már megszületett a döntés, hogy Magyarország lesz a békekonferencia legfőbb kárvallottja... Mindazonáltal vegyük figyelembe azt is, hogy a békekonferencia az 1920 márciusában Londonban tartott tanácskozásán azért foglalkozott is a magyar szempontokkal, felvetésekkel, javaslatokkal, érvekkel, a *magyar ellenvéleménnyel*, de úgy döntött, hogy azokból semmit sem vesz figyelembe, s ezt 1920. május 6-án tudomására is hozták a magyar kormány képviselőinek, mellékelve a „békeszerződést” s egy példátlanul cinikusan megfogalmazott, a valóságot fölényesen megcsúfoló, minden mondatában hazug kísérőlevelet.

A londoni tanácskozáson hozott határozat alapján megfogalmazott levelet Millerand francia miniszterelnök írta alá, ezért – bár nem vett részt a békekonferencia legfurcsább, önleplezésben legmesszebb menő tanácskozásán – róla nevezte el a szakirodalom... Hogy Millerand maga tudta-e, hogy leveleiben minden érvelés hamis, nem tudjuk, mindössze feltételezzük, hogy nem is tulajdonított jelentőséget a levél hitelességének. Ha tudomása volt arról, hogy magyar delegáció részvétele merő formaságnak tekintendő, akkor mi-nek is tulajdonított volna ily *csekélységnek* jelentőséget?

A történész – ez alkalommal is a legszigorúbb elvárással szembeforduló történészről beszélünk – bizonyonnyal többször is elolvassa a Millerand-levelet, hogy döbbenetén enyhítsen, csóválgatja is a fejét, hümmög, mondogatja magában, hogy felfoghatatlan, de még nem elég mérges ahhoz, hogy súlyosan elmarasztaló következtetést vonjon le, ezért folytatja a kérdés tanulmányozását, és még szemrehányást is tesz magának, hogy türelmetlenségében a konferencia egyik utolsó dokumentumát, az 1920 tavaszán aláírt Millerand-levelet hamarabb olvasta el, mint az 1918 végén megtartott nagygyűlések (népszavazást helyettesítő nagygyűlések) rejtélyének egykorú forrásait. Önmaga mentségére azért felhozhatja, hogy a Millerand-levél minden más forrásnál cinikusabban fogalmazza meg, miért maradtak el a népszavazások – nem is tagadva, hogy nem óhajt magyarázattal szolgálni abban a kérdésben, hogy a még el sem kezdődött békekonferencia leendő kárvallottjai (ez esetben a magyarok) miért nem élhetnek azzal a joggal, amely minden népnek legszentebb joga: a népek önrendelkezési jogával. Íme: „Igaz, hogy a magyar Békelegáció azzal érvel, hogy a Békefeltételek sehol sem rendelték el népszavazást. Ha a Szövetséges és Társult Hatalmak fölöslegesnek tartották, hogy a népesség ilyen irányú megkérdezéséhez folyamodjanak, ez azért történt, mert meggyőződtek róla, hogy ha ez a megkérdezés az őszinte véleménynyilvánítás teljes biztosításával történne, nem vezetne számba vehetően más eredményre, mint amilyenre

Közép-Európa néprajzi viszonyainak és nemzeti aspirációinak tüzetes vizsgálata vezette a Hatalmakat.”

A néprajzi viszonyokat nemcsak hogy nem vizsgálták meg tüzetesen – tetszünk hozzá –, de egyáltalán nem vették figyelembe, mert ha ezt megteszik, Magyarországnak az 1940. évi – a két bécsi döntés utáni – határait húzták volna meg.

De mit mondanak az 1918. évi források a népszavazások elmaradásának okairól? Tulajdonképpen semmi érdemlegeset... Sem a felelősök (akik eldöntötték, hogy a népszavazásokat nem fogják megtartani, de a népszavazást helyettesítő nagygyűlések határozatát érvényesnek fogják tekinteni), sem a közvetítők (akik a nagygyűlések szervezésének a képtelen – és értelmetlennek látszó – ötletét elfogadtatják a román, a szlovák és a szerb politikussal), sem a nagygyűlések szervezői nem nyilatkoznak ebben a kérdésben könnyelműen, felelőtlenül és cinikusan, hanem úgy tesznek, mintha az a felfoghatatlan ellentmondás, amelyet a történelemtudománynak végre fel kellene oldania, nem is létezne... Ami nem létezik, arról minek is beszélni... Hogy is lehetne ebben a kérdésben feloldhatatlan ellentmondás, ha azt ügyes csellel leplezni lehet... De az a csel mégsem annyira ügyes, hogy ne ismerné fel minden képzett történész. (Ha fel meri ismerni.)

Mert a cselt már az is leleplezi, hogy folyamodni kellett hozzá, a lényege pedig ennyi: népszavazások helyett nagygyűléseket kell tartani, de ennek csak akkor van értelme, ha a népszavazást helyettesítő nagygyűlés összehívása előtt a világpolitika legerősebbjei garantálják, hogy határozatát el fogják fogadni a meg nem tartott népszavazás végeredménye helyett, azaz úgy tesznek, mintha egyenértékű volna egy törvényesen megtartott népszavazás végeredményével.

A népszavazások helyett összehívott nagygyűlések képtelen és jogtalan ötletének a kiagyalója is csak az lehet, aki tudja, hogy van ereje elfogadni a népszavazás helyett megtartott nagygyűlés határozatát, azt a meg nem tartott népszavazás végeredményének tekintve...

De ennek alapján olyan súlyos vádat lehet megfogalmazni, hogy a történepsz elbizonytalanodik. Viszont ha elbizonytalanodását legyőzendő, még tüzetesebben megvizsgálja a népszavazások elmaradásának kérdését, akkor mintha megvilágosodna számára mindaz, ami segíthet feloldani a feloldhatatlannak hitt ellentmondást... És mindjárt felteszi a legfontosabb kérdést is: mikor marad el egy népszavazás? Akkor marad el, ha az, akinek az adott helyzetben a hatalmában áll a népszavazás elmaradását elrendelni, megsejti, hogy számára kedvezőtlen eredménnyel végződhet a népszavazás... Magyar vonatkozásban: felismeri a veszélyt, hogy ha Magyarországon megtartják a népszavazásokat, akkor Magyarországot nem lehet feldarabolni.

Végeztek-e ilyen felmérést azok, akik meghatározhatták, hogy milyen béke teremtessek az I. világháború után? Végeztek. És be is vallják. És éppen azal a sugalmazásukkal, hogy a békekonferencia leendő kedvezményezettjei tartsanak népszavazást helyettesítő nagygyűlést. De a népszavazást helyettesítő nagygyűlések kérdésének további tanulmányozása már nemcsak arról győzi meg a történészt, hogy a békekonferencia 1919. januári megkezdése

előtt *valakik* eldöntik, hogy Magyarországot a lehetőségig feldarabolják, de kezdi felismerni azt is, hogy nem véletlenül hasonlóak a nagygyűlések; s ekkor már nemcsak azt kezdi gyanítani, hogy mindhárom esetben (a Felvidéken, a Délvidéken és az Erdélyben megtartott nagygyűlések eltervezésekor) *ugyanazok* döntöttek, de igen súlyos következtetést von le abból is, hogy mindhárom népszavazásokat helyettesítő magyarországi nagygyűlésre meg sem hívják a magyar nemzet (az államalkotó nemzet) képviselőit, kifejezve ezzel azt a képtelenséget, hogy a Magyar Királyságban a döntéshozók szerint minden nemzetiségnek van önrendelkezési joga, csak az államalkotó nemzetnek nincs...

Mindannak ismeretében, amit eddig elmondtunk rövid tanulmányunkban, a történész már megfogalmazhatná a legsúlyosabb vádat, de még nem teszi, mert nehéz nemcsak kimondani, hanem még felfogni is azt a vádat, amelynek része, hogy a kulisszák mögül éppen azok diktálták a béke feltételeit, akik előkészítették a háborút, s ha e legsúlyosabb vád megfogalmazásától még visszaretten, tovább keresi a mentségeket az igazi felelősök számára...

3.

A történész eldöntheti, hogy kimondja vagy elhallgatja az igazságot... De ha az igazság kimondását választja, kénytelen további olyan kérdéseken töprengeni, amelyek felvetését a legszigorúbban tiltja az a sokat emlegetett legfontosabb elvárás... Ilyeneken:

– Miért éppen az az egyik legfontosabb döntés a békekonferencia megkezdése előtt, hogy Magyarországot a lehetőségig feldarabolják majd a békekonferencián?

Hivatkoztak a konferencián a nemzetiségi kérdésre – de a történész e hivatkozás olvasásakor már tudja, hogy éppen a nemzetiségek számarányát nem vették komolyan, mert ha figyelembe vették volna, akkor csak fele akkora területet lehetett volna leválasztani Magyarországból, mint amekkorát elcsatoltak.

Hivatkoztak a konferencián a Magyar Királyság felelősségére a háború kitörésében, de a források bizonyítják, hogy ezt sem komolyan tették. Hisz akkor is köztudomású volt a vezető politikusok körében – Nyugat-Európában és az Amerikai Egyesült Államokban is –, hogy Európa államférfiai közül gróf **Tisza István** küzdött 1914-ben leghatározottabban, legelszántabban a világháború elkerüléséért.

A történész még mérlegelhet félszáz feltételezést, hogy megértse, miért vált annyira fontossá annak eldöntése, hogy Magyarországot a lehetőségig feldarabolják, még a metafizikai megközelítést is vállalja, míg rá nem döbben, hogy a döntéshozók (a valóban hatalmasok, a kulisszák mögöttiek) számára egy olyan szempont lehetett a legfontosabb, amely nem is a legvalószínűleg nebbek, legfelfoghatatlanabbak közül való...

Ez pedig a következő:

Azért született meg a döntés, hogy Magyarországot a lehetőségig fel kell darabolni – mindegy, mire hivatkozva –, hogy a békekonferencia eldönthesse (amit a kulisszák mögött már Magyarország feldarabolásának eldöntése előtt elhatároztak a békekeresés leghatalmasabbjai), hogy létre kell hozni egy új birodalmat, azt, amelyet majd Csehszlovák Köztársaságnak fognak nevezni. (Vagy másképpen neveznek majd: Csehszlovák Szabadkőműves Mintaállamnak?)

Ez új birodalom létrehozásának miért volt előfeltétele Magyarország feldarabolása? Mit kellett figyelembe venniük a döntéshozóknak a Csehszlovák Birodalom (melyhez tartozni fog: a mai Csehország, a mai Szlovákia és a mai Kárpátalja, korabeli térképeken: az Osztrák Császárságból kiváló Csehország és a Magyar Királyságból kiszakítandó Észak-Magyarország) megteremtése feltételeinek a kidolgozásakor? Elsősorban azt, hogy Magyarországnak életképtelenné kell válnia, vagy legalábbis annyira gyöngévé, hogy a megalakítandó Csehszlovákiától a magyarlakta területeket képtelen legyen visszaszerezni.

Miképpen válhat annyira tehetetlenné? Természetesen csak akkor, ha annyira feldarabolják, hogy jelentéktelenné, életképtelenné válik.

És a döntéshozóknak szembe kell nézniük a bosszantó ténnyel, hogy népszavazással – tehát a békekonferencia meghirdetett alapelvei szerint igazságosan – nem lehet megoldani ezt a kérdést.

André Tardieu – a békekonferencián a területi bizottság főembere – ily cinikus hangon emlékezik: „Választanunk kellett a népszavazás és Csehszlovákia megalkotása között.”

De a legnagyobb gondja a döntéshozóknak (a békekonferencia megnyitása előtt a békekonferencia meghozandó döntéseit kidolgozóknak), hogy kinek lehet felajánlani a feldarabolandó Magyarország területeit.

Eszükbe jut Románia, de eleinte csak sajnálkoznak, hogy nincs mit törődni a román állam területi igényeivel, hisz 1918. május 7-én a szövetségi hűséget megszegve különbékét kötött a központi hatalmakkal – Németországgal és az Osztrák–Magyar Monarchiával –, és nem találnak ki semmit, amivel igazolni lehetne a Románia megjutalmazását... Semmi sem sajnálatosabb ennél, hisz Románia talán hajlandó lenne annektálni Magyarország keleti felét, senki másnak e hatalmas területet felajánlani nem lehet... Aztán eszükbe jut az egyetlen megoldás: nem igazolják, hogy miért. (És ezzel mintha törvényesítettek volna valamit, aminek máig hatóan súlyosak – talán legsúlyosabbak – a következményei: elfogadhatóvá tették, hogy az igazolhatatlan döntések esetében az igazolást cinikus hallgatással vagy cinikus mellébeszéléssel helyettesítsék.)

És nem mondják ki 1918 őszén, hogy azért tették kötelezővé, hogy egykori szövetségesei Romániát *visszafogadják az antantba*, mert ha Magyarországtól nem veszik el Kelet-Magyarországot (Erdélyt, az ún. Partiumot – a Rétszekeret – és a Tiszántúl keleti részét), akkor a Csehszlovák Birodalom hosszú távon nem tudja megtartani Észak-Magyarországot, amelyet a döntéshozók szemével nézve is igazságtalanul csatolnak hozzá (kényszerűségből igazságtalanul, hisz rá kellett döbenniük, hogy a népszavazásokat nem ajánlatos

megtartatniuk), bizony nem mondják ki mindezeket, csak kötelezővé teszik a szövetségesi hűség megszegésének a megjutalmazását...

Így még a történész számára is kezd hihetővé válni minden, ami hihetetlen... Csehszlovákia megteremtése rejtélyeinek ismeretében még az is hihetővé válik, hogy Romániának meghatározott céllal juttatnak 2 millió 900 ezer román nemzetiségű magyar állampolgárra hivatkozva nagyobb terület Magyarországból, mint amekkora Csonka-Magyarországnak a 11 millió magyarra hivatkozva megmarad, de nem azért jutalmazták meg Romániát éppen a szövetségesi hűség megszegéséért, mert e jutalmazás is a céljaik között szerepelt volna... Ez az egész kezd bizony felfoghatatlanná válni... De érthetővé válik, ha figyelembe vesszük, a döntéshozóknak mit kellett figyelembe venniük a Csehszlovák Birodalom megteremtése feltételeinek a kidolgozásakor...

De valóban érthetővé válik még ez is? Mert a történész mihamar megint észrevesz egy olyan ellentmondást, amely mintha feloldhatatlan lenne:

A források ráirányítják figyelmét arra, hogy a valódi döntéshozók Magyarországra vonatkozó elhatározását, hogy területének kétharmadát elveszik – akármire hivatkozva! –, még az sem ingatja meg, hogy 1918 őszén a magyar királyság átalakult népköztársasággá, mégpedig a nyugati világ felsőbbségének bűvöletében élő Károlyi Mihály irányításával, sőt még az sem, hogy e népköztársaság kormánya szabadkőműves kormány, de még az sem, hogy a korabeli román politikával és politikusokkal a döntéshozók nem rokon-szenveztek...

Ez ellentmondás figyelembevétele után már nem illene több ellentmondásra felhívni a figyelmet, de az olvasóban felgyülemelő feszültségnek nem fokozása, hanem éppen levezetése érdekében még elmondjuk, hogy **Károlyi Mihályt** ugyan joggal ítélték el súlyos szavakkal és kemény indulattal, hogy nem törődött a honvédelemmel az ország legnehezebb helyzetében – amikor az országot megtámadták szomszédai, igaz, az agresszió elkezdését és folytatását demarkációs vonalak biztosításának, majd kényszerű átlépésének becézve –, és hogy nem vette figyelembe, hogy őt a békecsinálás nagyjai semmibe veszik, mindezt bizony joggal ítélték el és nevezhetjük minden idők legkártékonyabb magyar főpolitikusnak, de felelőtlenségére magyarázatot is találunk... Magyarázatot, de nem mentséget...

(Mentséget egyébként hiába is keresnénk a Károlyi és kormánya számára. Azzal, hogy tudatlanságukban, érzéketlenségükben semmibe merték venni, megtagadták a Szentkorona-tant és az egész történelmi magyar közjogot, védekezésképtelenné tették az országot. A Szentkorona-tan megtagadásának volt a következménye, hogy 1918 után, a fegyverszüneti egyezmények megkötése után a magyarság képtelenné vált megakadályozni az ország nagy részének a megszállását. A magyar nemzet 1918-ban képtelen volt méltóképpen válaszolni a rettenetes kihívásra: önvédelmi ösztönét elveszítette, s nem kergette el azonnal a politikai élet színteréről azokat, akik megtagadták a magyar történelem legnehezebb óráiban azt az eszmét, amely Magyarországot még megmenthette volna. Ha 1918-ban a Szent Korona tana sértetlen marad, és így ébren képes tartani továbbra is a magyar nemzet önvédelmi ösztönét, megteremti az egységes magyar ellenállást – mint annyiszor a magyar

történelem nehéz időszakában –, akkor a trianoni diktátumra valószínűleg nem került volna sor. De ha mégis, akkor a diktátum végrehajtását tudta volna megakadályozni a magyar nemzet. A népszavazást mindenképpen kikényszeríthette volna a magyar politika. S a nem magyar többségű vidékek népei éppen a Szent Korona tanában bízva nyilvánították volna ki akarataikat, hogy magyar állampolgárok akarnak maradni.

Tegyük még hozzá előbbiekhöz:

A magyar nemzet mintha hipnotikus álomba merülve tűrte volna mindazt, ami történik. A Károlyi-kormány felfoghatatlan létezését, majd azt is, hogy Károlyi Mihályék tudatlanságuk, alkalmatlanságuk és hisztériás hangulatban átadják a hatalmat *Kun Bélának*, az Oroszországban éppen hatalomra jutó bolsevik diktátúra magyarországi másolójának, akik a nemzetköziség bűvöletében élvén, fel sem foghatták a magyar nemzetet fenyegető veszedelmet, de a nemzeti érdek kéréskedő mellőzésével nem is nyerhették el a magyar nemzet rokonszenvét, és így az általuk szervezett honvédelem sem lehetett eredményes.)

Mi az a magyarázat, amelyre felhívtuk a figyelmet?

Károlyi tudatában van annak – mást nem is mérlegel, annyira rabja e felismerésének –, hogy a békekonferencia a kor vezető szabadkőműveseinek az akaratát fogja teljesíteni, és ha ennek tudata mindent elhomályosít számára, akkor feltételezi, hogy legtöbbit az nyom majd a latban, hogy ő is megalakította Magyarországon a maga szabadkőműves kormányát, s az elején talán még ki is neveti a nagy harci kedvvel (de éppoly felkészületlenül, mint 1916-ban) támadó románokat, hogy felelőtlenkednek...

Valóban felelőtlenkedtek volna? Ezt talán még igazolja is, hogy az erőviszonyok és hadicélok gyors megváltozását, a vesztes Romániát is néhány hónap alatt győztessé varázsoló változásokat nagy döbbenettel tapasztalva (örvendezvén a román szemmel nézve még káprázatosabb és egyre kedvezőbbé váló „feje tetejére való állását” a világnak, és igyekezőn késedelem nélkül kihasználni az új lehetőségeket), a román politikusok is felismerik azt, amit Károlyi, és felébred bennük a félelem, hogy a káprázat talán megtörik, ha a nagy, hatalmas szabadkőműves-vezetők figyelmét valaki még arra is ráirányítja, hogy Románia mindeddig sikerrel megakadályozta, hogy ott a szabadkőművesség kibontakozhasson, és hogy szabadkőműves szemmel nézve a román társadalom helyzete bizony szomorú látvány (mondjuk a magyarhoz viszonyítva), és félelmük erősödvén, sugalmazzák a párizsi konferencián résztvevő románoknak, hogy ha mást már nem is tehetnek a veszély elhárítása érdekében, igyekezzenek belépni a francia szabadkőműves páholyokba... Sokan meg is teszik, köztük az erdélyi románokat igen ravasz fondorlatokat kiötölve képviselő Alexandru Vaida-Voevod.

Természetesen nem állítjuk, hogy Románia felfoghatatlan szerencséje Alexandru Vaida-Voevod és társai „áldozatkészségének” lett volna a következménye... Túlságosan nagy az a szerencse ahhoz, hogy ennyivel magyarázható lenne... Mennyire nagy?

Vegyük ismételten figyelembe, hogy nem azért hozzák létre Nagy-Romániát, mert a román nemzetet meg akarják jutalmazni, vagy igazságot akarnának

szolgáltatni neki. (Nem bocsátják meg a döntéshozók, hogy Románia 1918. május 7-én a szövetségi hűséget megszegve különbékét köt a központi hatalmakkal – Németországgal és az Osztrák–Magyar Monarchiával –, de meg se büntetik érte.) A román érdekek, a román bűnök, a román küldöttség szereplése a döntéshozókat nem is érdekli – a Kulisszák előtt szereplő Négy Nagyt sem. Őket csak az érdekli, hogy a feldarabolandó Magyar Királyságból mekkora területet lehet Romániának juttatni. Úgy döntenek, hogy minden olyan területet, ahol románok is élnek. Nem számít, hogy többségben vagy kisebbségben... (Ez kb. kétszer akkora terület, mint amekkorára a román irredenta számított a világháború kitörése előtt. Tehát az 1848 és az 1914 közötti időszakban.)

Mindezen kérdésekre – és a fentebb felvetett, ezekkel összefüggő kérdésekre – csak akkor tudunk válaszolni érdemben, ha méltóképpen tanulmányozzuk a **Thomas Woodrow Wilson** pálfordulásának bizonyon eléggé felfoghatatlan történetét.

Thomas Woodrow Wilson pálfordulása

Mindenekelőtt oldjunk fel egy ellentmondást:

– Ha az első világháború valóban úgy ér véget, hogy az Amerikai Egyesült Államok belép a háborúba, akkor kik lehettek erősebbek a háború befejezésekor, illetve a békekötés előkészítésekor az amerikai elnöknél? Mert, hogy valakik erősebbek voltak Wilson elnöknél, az bizonyos. De kik? A békekongresszus határozatait már a békekongresszus megnyitása előtt eldöntő hatalmasságok – a kulisszák mögött rejtőzködők? Ha igen, akkor minek köszönhetően? És mekkora volt az ő hatalmuk? Hiszen a legdöbbenetesebb tények egyike éppen az, hogy Wilsont még arra is rá tudták venni, hogy álljon be azok közé, akik a békekongresszusián az ő *béketeremtő eszményeit* megcsúfolják...

– Kik a kulisszák mögött rejtőzködő hatalmasságok, és Wilson elnök mi képpen kényszerülhetett arra, hogy akaratát az ő akaratuknak alárendelje?

Tomaš Garrigue Masaryknak hívták az egyiket; korabeli minősítése: egyetemi tanár. És ha figyelembe vesszük, hogy *hivatalosan* nem volt semmiféle hatalma, akkor nyomban fogas kérdéssé válik, mi van Wilson veresége, Masaryk győzelme mögött...

Szembesítsük csak Wilson és Masaryk elképzeléseinek és terveinek a Kárpát-medence jövődjére vonatkozó részét. Masaryk elsőrendű célja a soknemzetiségű Osztrák–Magyar Monarchia feldarabolása, és újabb soknemzetiségű birodalmak (Csehszlovákia, Románia, Jugoszlávia) megteremtése e monarchia területének a felosztásával. Wilson elsőrendű célja viszont a tartós európai béke megteremtése. E cél érdekében nem feldarabolni óhajtotta az Osztrák–Magyar Monarchiát, hanem föderalizálni; Magyarország több mint 200 000 km²-es területtel lett volna a föderalizált birodalom tagja, az 57 800 km²-es tulajdonképpeni Erdély önálló országgént, a Felvidék Magyarország autonómiával bíró részeként; Csehország történelmi területeivel lett volna tagja a közép-európai államszövetségnek, Ausztria hasonlóképpen.

Masaryk célja válik valóra, Wilsonnak még azt sem sikerül elérnie, hogy a birodalom népei népszavazáson nyilváníthassák ki akaratukat. Wilson aztán 1918 őszén minden komolyabb indokolás nélkül megtagadja saját álláspontját, szembefordul az önrendelkezési joggal, a népszavazás intézményével, még az 1918 elején közzétett híres 14 pontjával is.

Meggyőzték volna Wilsont Masaryk érvei, eszméi, elvei? Aligha. Ezek ugyanis egymásnak ellentmondóak, és tulajdonképpen annyiszor változnak, ahányszor megteremtőjük stratégiája és taktikája. (Erről győződünk meg, ha elolvassuk *A világforradalom* című híres könyvét.) Mi fogja össze Masaryk gyakran változó álláspontját és eszméit? Úgy tűnik, semmi más, mint a legsikeresebb professzornak az igazságról és a szükségszerűségről alkotott sajátos felfogása: igaz és szükségszerű az, ami a felbomlasztandó birodalomnak (Osztrák–Magyar Monarchia) árt, illetve ami a megteremtendő birodalmaknak (Csehszlovákia és a többiek) használ. Míg a soknemzetiségű Osztrák–Magyar Monarchia létezik, addig legelőnytelenebb és legképtelenebb államalakulat a soknemzetiségű, de nyomban legelőnyösebbé, legszükség-szerűbbé, legtermészetesebbé válik, amikor a megteremtendő új soknemzetiségű országokról van szó.

Wilsont kevésbé ellentmondásos érvelés sem tántoríthatta volna el álláspontjától.

Őt Masaryk nem meggyőzte, hanem legyőzte. De miképpen? Kiknek a segítségével?

A kulisszák előtt szereplő „nagy államférfiak” urai közül Masarykon kívül csak néhányat ismerünk név szerint. Nevezzünk is meg egyet, mégpedig azt, aki Masaryknál is titokzatosabb személyiség. Az amerikai **Edward Mandell House**-ra gondolunk, minden korabeli politikus „House ezredesére”, aki hivatalt sem viselt, de még ezredes sem volt, mindazonáltal sokan a korszak leghatalmasabb férfiújának tekintik! A korabeli tanulmányozható források alapján sem nehéz megállapítanunk, hogy Thomas Woodrow Wilson, az Amerikai Egyesült Államok elnöke igen gyakran rendelte alá a saját akaratát az övének.

Minden fellelhető el kellene olvasnunk az „ezredesről”, Edward Mandell House-ról, de már akkor is sokat megértünk hatalmának rejtélyeiről, ha elolvassuk a titkos iratainak a hatalmas gyűjteményét. Ezeket **Charles Seymour** professzor négy kötetben adta ki, mégpedig igen rejtélyes módon: olyan megtevesztő kommentárokkal, amelyek a figyelmes olvasót mégsem tévesztik meg – céljuk mintha Charles Seymour azon ellenségeinek a megtevesztése lenne, akik képesek lettek volna megbüntetni az igazság leleplezőjét!

A Seymour professzor könyvében közölt levelek, visszaemlékezések, feljegyzések tanulmányozója számára nyilvánvalóvá válik, hogy House miért volt fontosabb személyiség Wilsonnál, hogy miképpen történhetett meg, hogy az ő állásfoglalása legyen a meghatározó Wilson elnökségének három nagy döntésében: a központi bank magánosításában, az Amerikai Egyesült Államoknak a világháborúba való belépésében és a Nemzetek Szövetsége létrehozásában. És bár nem lépett a kulisszák elé a békekonferencián, annak is ő a meghatározó személyisége. Wilson az ő hatására fordul szembe

eszméivel, tagadja meg nyilatkozatait, tervezeteit, a híres 14 pontját is, az ő hatására mond le az önrendelkezési jog érvényesítéséről, a népszavazás intézménye támogatásáról. Megválaszolatlan kérdések azért továbbra is maradnak: House kinek az akaratából „uralkodott” Wilson helyett? Mi készítette Wilsonra arra, hogy elviselje a House felügyeletét? Kinek, kiknek az állásfoglalását képviselte House? A magáét? A szabadkőművességét, mint a korabeli szabadkőművesség egyik vezéregyénisége? A fináncoligarchiáját?

Fentiek figyelembevételével talán megértjük, Wilson elnök miképpen kényesülhetett arra, hogy akaratát a Masaryk akaratának alárendelje? A House „ezredes” eszméi és tervei az Osztrák-Magyar Monarchia vonatkozásában azonosak voltak a Masarykéival... Hozzátehetjük: nemcsak az övéivel. A franciaországi Nagy Kelet páholy által 1917 júniusában összehívott kongresszus, a Szövetséges és Semleges Országok Szabadkőműves Kongresszusa határozatával is.

Nehéz arra kérdésre is válaszolni, hogy miért fogalmazunk úgy, hogy „Wilson, az Amerikai Egyesült Államok elnöke igen gyakran rendelte alá a saját akaratát a House-énak... Miért nem az Amerikai Egyesült Államok állásfoglalásáról beszélünk inkább? Mert két amerikai álláspont van. Az egyik az, amelyet még a kongresszus üléstermében is meg lehetne vitatni, azaz nincs ellentétben a meghirdetett háborús célokkal. A másik viszont az, amely az amerikai nép képviselőivel (a szenátussal és a kongresszussal) nem egyeztetett, nyíltan nem vállalt célkitűzéssel van összhangban. E célkitűzés a XX. század elején, a háború előtt és alatt, valamint a békekonferencia idején: a hagyományos Európa felszámolása, s az esetben, ha ez nem valósulna meg teljes mértékben, akkor a háború folytatása feltételeinek a megteremtése.

1918. október 30-án az Amerikai Egyesült Államokkal „*az angol és a francia nézetek egyeztetése alapján kialakult a kompromisszum* – írja **Ormos Mária**. – *A maga nemében politikai remekmű volt: úgy fogadta el Wilson alapelveit, hogy a szövetségeseknek aktuálisan és konkrétan semmit sem kellett azokból alkalmazniuk. Nagyon is kérdéses maradt, hogy ezek az elvek vajon mikor és mennyiben érvényesülhetnek. Elvileg tehát elfogadták – többek között – a kereskedelmi szabadságot, de egyúttal lehetővé tették a zárlat fenntartását. Elfogadták a nemzeti önrendelkezés gondolatát, de egyúttal biztosították, hogy ennek érvényesülési módját a háborús jog keretében előkészítsék. A 14 pont ilyenén elismerése Wilson vereségét jelentette, még mielőtt európai kollégáival egyáltalán találkozott volna. Amikor House ezt az eredményt alapján amerikai győzelemként fogta fel, meg lehetően nagy fantáziáról tett tanúságot.*”

De mi most tegyük hozzá ez értékeléshez, hogy nem kellett ahhoz nagy fantázia, hogy azon tárgyalások eredményét House győzelemként fogja fel! Hiszen House-t elsősorban a Hagyományos Európa felszámolása érdekelte, másodsorban a háború folytatásának a lehetőségei érdekelték, hisz még azzal is számot vetett, hogy a Hagyományos Európát egyetlen békekonferencián nem lehet végérvényesen felszámolni, ezért harmadsorban a német kérdés érdekelte. Utóbbiból a francia politikusok csak annyit fognak fel a békekonferencia

idején, hogy House és Wilson eléggé felfoghatatlanul, de eredményesen akadályozzák a franciákat abban, hogy Németországot éppúgy büntessék, mint az Osztrák Császárságot vagy a Magyar Királyságot. (Például a lehetőségig feldarabolhassák, mégpedig a történelmi elvre hivatkozva.)

Lám, máris eljutottunk Németország „szerencséjéhez” (pedig még Románia szerencsését sem mutattuk be a maga bonyolultságában), mely persze 1918-ban még eléggé felfoghatatlan. De 1919. június 28-án, a versailles-i békeszerződés aláírásának napján már nyilvánvalóvá válik a nagy ellentmondás, amelynek a feloldása megvilágosítja a rejtélyt... Miképpen? Azt kell figyelembe vennünk a nagy ellentmondás feloldása érdekében, hogy ha a párizsi békekonferencia valódi urai el is követnek mindent, hogy Németország erősként maradjon meg, azt már nem tehetik meg, hogy ne keltsék a példás büntetésnek legalább a látszatát. Németországnak hatalmas háborús jóvátételt kell fizetnie. Megfizethetlent. Valóban megfizethetlent, és nem is gondolják komolyan, hogy meg fogja fizetni! Németország a háborúért tulajdonképpen azzal fizet, hogy vállalja hagyományai (elsősorban közjogi hagyományai) megtagadását. Hagyományaitól megfosztott Németország = Weimari Köztársaság. Mely életképtelen. Egyetlen esélye: az 1918-ban abbahagyott háború folytatása... Bizony nem „meglehetősen nagy fantáziáról tett tanúságot” 1918-ban **Edward Mandell House**, hanem éleselméjűségéről.

Tegyünk fel még egy nagyon fontos kérdést:

Száz esztendővel ezelőtt tört ki az első világháború, de még mindig nem jött el az ideje annak, hogy Európa szembenézzen azzal, hogy miért tört ki az első világháború, s egyelőre a békediktátumok legnagyobb rejtélyeivel sem szabad ijesztgetni a gyenge idegzetű emberiséget? *Azzal sem, hogy nem azok döntöttek a békekonferencián, akik a kulisszák előtt szerepeltek? De főképpen azzal nem, hogy a kulisszák mögül éppen azok diktálták a béke feltételeit, akik előkészítették a háborút?*

A hivatalos európai és a hivatalos magyar történelemtudomány hasonlóképpen válaszol e kérdésekre. A hasonló válasz: sem a világháború, sem a békediktátum kérdéskörében nem vállalható az igazmondás. És a hivatalos történelemtudomány művelői – megtévesztettként vagy a legszigorúbb elvárásnak engedelmessé szelidítik az első világháború és a békediktátumok történetét. Döbbenet tapasztalhatjuk bizony, hogy komoly történészek, egyetemek professzorai, akadémiák nagyra becsült, sok alkalommal kitüntetett tagjai komolyan veszik, hogy a békekonferencia jegyzőkönyveiben szereplő hozzászólások, érvelések alapján születtek meg a döntések.

Vagy csak egy, a megbékélés reményében kimódolt konszenzus megteremtése érdekében vállalják, hogy a világháború és a békediktátumok kérdéskörében nem leplezik le az igazságot? Megpróbálhatjuk megérteni a konszenzust erőltetők szándékát, állásfoglalását, de nem tekinthetünk el attól a felismerésünktől, hogy az erőltetett konszenzus védelmezői tulajdonképpen – bizonyosan nem mindenki tudatosan – amellet foglalnak állást, hogy a hazugságra is lehet jövőt építeni.

Mert az erőltetett konszenzus alapja nem más, mint Trianon szükségszerűségének az elismerése... Csak hogy a források nem igazolják, hogy Trianon szükségszerű volt.

Nemcsak azért, mert az I. világháború kitörése sem volt szükségszerű, hanem azért elsősorban, mert a béketeremtés alapelveit elfogadták ugyan a népek önrendelkezési jogának a tiszteletben tartását, de e legszentebbnek kikiáltott jogot többek között éppen azért csúfolták meg különös cinizmussal és gátlástalansággal a döntéshozók, mert már akkor is tudták, amit a ma tanulmányozható hiteles (de a hivatalos történészek számára nem ajánlott) források is igazolnak: hogy a Magyarországon élők (sem a magyarság, sem a nemzetiségek) többsége népszavazáson nem amellet foglalt volna állást, hogy a Magyar Királyságot fel kell darabolni. A legfőbb bizonyíték erre természetesen az, hogy a népszavazás – a békekonferencia határozatainak eldöntői akaratából – elmaradt.

Mindazonáltal nagyon fontosnak tartjuk annak a kérdésnek a komolyan vételét, hogy feltétlenül el kell-e vetnünk minden olyan törekvést, melynek célja, hogy Trianon kérdésköreinek megítélésében a magyar – és az európai, különösen a Kárpát-medencei nem magyar – történészek között széles körű konszenzus alakuljon ki... Nemcsak hogy nem kell elvetnünk feltétel nélkül, de támogatnunk kell az ilyen törekvéseket! Szerintünk is kialakulhat „... a Monarchia és a történelmi Magyarország »felbomlásának« versus »feldarabolásának« a kérdésében” az a széles körű konszenzus, amelyről – szép álmainak ígézetében – **Romsics Ignác**, a mai magyar hivatalos történetírás egyik meghatározó személyisége már el is hiszi, hogy ki is alakult „a témában járatos magyar” – és „nemcsak a magyar” – történészek között.

De nyomban tegyük hozzá: csak akkor alakulhat ki a megbékélést elősegítő konszenzus – és kialakulhat még Trianon kárvallottja és kedvezményezettjei között is –, ha mindegyik vitába szálló fél hiszi és komolyan veszi, hogy nemzete csak nyerhet azzal, ha az I. világháború és a békeszerzések kérdésköréi vonatkozásában is mindenki vállalja a teljes igazság kimondását – szembe fordulva a tilalmakkal, az elvárásokkal (a legszigorúbbal is), a kötelező előítéletekkel és a tabuk tiszteletével. Tehát arra a kérdésre, hogy mi használ az „illúzióktól és önbecsapástól mentes egészséges nemzettudat” kialakulásának: Trianon egész kérdéskörében a teljes igazság feltárása, vagy az ún. kényes kérdések elhallgatása, mi azt válaszoljuk, hogy a teljes igazságnak a feltétel nélkül való vállalása...

Miért állítjuk határozottan, hogy a teljes igazság feltárása még Trianon legkényesebb kérdései tanulmányozásakor is az egyetlen járható út? Mert a hiteles Trianon-történetet tulajdonképpen minden valamirevaló történész ismeri – nemcsak a magyar, hanem a román, a szlovák, a szerb, az ukrán, az osztrák és a nyugati (francia, angol, olasz) történészek is –, de a hivatalos, mérvadóknak tekintett történész megfelel annak az elvárásnak, hogy úgy kell tennie, mintha nem ismerné...

A magyar történelmi helyzete azért kivételes, mert ha például a román történész hazudik a párizsi békekonferencia valamely kényesnek tekintett kérdése nemzetközi tanácskozáson tartott vitáján, akkor cinkosan összekacsinthat

a szlovák, a szerb, az ukrán vagy az osztrák történésszel, de ha a magyar történész teszi ugyanezt – például azt állítva, hogy Trianon szerinte is szükségszerű volt –, akkor lehet, hogy még meg is köszönik fennhangon együttműködését a „hőn óhajtott” konszenzus megteremtése érdekében, és mélységes megvetésüket is „elfelejtik” kifejezni a jelenlétében, de ez a mélységes megvetés fogja meghatározni történelmi együttműködésüket, azaz összehangolt történelemhamisításukat.

Szóljunk még a párizsi békekonferenciával foglalkozó történész drámájáról, dilemmáiról.

A békekonferencia (és előzményei) hiteles bemutatására vállalkozó történész vállára mintha iszonyatos teher nehezedne. Mert rádöbben, hogy a legfélelmetesebb igazságot leplezheti le... Olyant, amelyet talán helyes lenne elhallgatni? Lehet, hogy úgy érzi, hogy igen, de aztán azt is felfogja, hogy semmiképpen nem hallgathatja el, mert ami ebben a kérdéskörben a legfélelmetesebb, az az egész emberiség jövőjét veszélyezteti. Elviselhetetlenül félelmetes bizony, ami legelősebben megvilágosodik előtte: a párizsi békekonferencia előkészítései és a konferencia idején az Igazság kultuszát mintha végérvényesen felváltotta volna a Hazugság kultusza... Amikor felismeri, hogy a békekonferencia tanulmányozható hivatalos iratai (nyilatkozatok, tervezetek, jegyzőkönyvek) is a valóságot leplezik (azt például, hogy a békekonferencia határozatai már megszülettek a békekonferencia megnyitása előtt), akkor még az a feltételezés is fokozza a történész rémületét, hogy ha megszületett a Hazugság kultusza – és végérvényesen felváltotta az Igazság kultuszát –, akkor a valódi történelemtudománynak nincs többé helye a Nap alatt. Tegyük azért hozzá fentiekhez: Trianon kérdésköreinek a hiteles szakirodalma is egyre gazdagodik, de egyelőre nem annyira hatékonyan, hogy a hivatalos történettudomány nagy, összegező munkáiban (és egyetemi és egyéb tankönyvekben) is felismerhető lenne a hatása.

Nem áll módunkban Trianon kérdéskörének minden rejtélyével foglalkozni, de egynek bemutatását még felétlenül vállalnunk kell. Ez a trianoni pszichózisok rejtélye.

Aki elhiszi, hogy Trianon kérdésköreinek tanulmányozásakor nem kell feltétel nélkül vállalnia az igazmondást (valóban hiszi, hogy tapintatos elhallgatással, félreértelmezéssel, hamisítással jobban elősegítheti a megbékélést), az sosem nézett méltóképpen szembe azzal a veszedelemmel, amelyet a trianoni pszichózisok okozhatnak.

A trianoni pszichózis, különösen a nem magyar – a román, a szlovák, a szerb – trianoni pszichózisok kérdése tulajdonképpen nem is közelíthető meg, ha csupán a racionális összefüggéseket vesszük tekintetbe.

A trianoni pszichózisok felfoghatatlansága

Legnehezebb éppen annak az oknak a megvilágosítása, amely a mai nem magyar trianoni pszichózisokat meghatározza. Induljunk ki abból, ami köztudomású: a román, a szerb és a szlovák politika az utóbbi években is számtalan

bizonyosságát adta annak, hogy ellenségkép szükségletét a magyar nemzet és a magyar állam rágalmozásával próbálja kielégíteni. De az újabb és újabb magyarelles propaganda-hadjáratot, gyűlöletszítást stb. nem lehet pusztán olyan ésszerű okkal megmagyarázni, mint az ellenség-képkérés. Ha úgy egyszerűsítjük le a kérdést, hogy országuk belső gondjairól akarják elterelni a figyelmet „a bűnbak keresésével”, azaz az ellenségkép-kereséssel, akkor csak a kérdés elhomályosításához járulunk hozzá.

Igen, nagy tévedés azt feltételezni, hogy a szlovák, román vagy szerb agresszív nacionalista minden cselekedete mögött ésszerű politikai megfontolás áll.

Aki a nem magyar trianoni pszichózist nem tanulmányozza elmélyülten, az sose fogja megérteni, hogyan alakulhatott ki a legésszerűtlenebb és legindokolatlanabb gyűlölet: a szomszédos országok nemzeteinek magyar-gyűlölete. A nemzeti identitás zavarainak – mint amilyen a trianoni pszichózis – tanulmányozása közben felfoghatatlannak tűnő dolgokra is rájöhethetünk, például arra, hogy a nemzetek viszonyában az agresszió nem feltétlenül agresszióra válasz, s hogy engesztelhetetlen gyűlölet lelkiismeret-furdalásból is nőhet ki.

Hogyan alakultak ki a trianoni pszichózist? A román, szlovák, szerb trianoni pszichózist kialakulása azzal kezdődik, hogy a román, szerb, szlovák (akkor még csehszlovák) politika egyszeriben megtagadja azt az elvet, amelyre legalább annyit hivatkozik a háború előtt, alatt és a béketárgyalások idején, mint a történeti elvre: az etnikai elvet.

Miért tagadják meg? Nézzük román vonatkozásban:

Eddig a román nemzeti mozgalmak célja a román nemzeti egység megteremtése. E cél 1920-ban megvalósult. Am nemcsak e cél valósult meg. Románia több mint kétszer akkora területet kap 1920-ban, mint amekkorára a román irredenták számítottak a világháború előtt. (Ők nagyjából az 1940. évi határrevízió, az ún. második bécsi döntés alkalmával meghúzott, etnikai tekintetű magyar-román határt tartották elfogadhatónak és kiharcolhatónak.) A 137 000 km²-es Románia váratlanul és mindenki, a román politikusok számára is érthetetlenül 295 000 km²-es országgá válik. És az új ország nem nemzeti állam, hanem soknemzetiségű. A románság az összlakosságnak kb. 65%-át teszi ki.

Ha figyelembe vesszük azt is, hogy a Trianonban aláírt békediktátumot mindenki igazságtalannak tekinti – a diktátum kedvezményezettjei is –, akkor megvilágosodik előttünk a trianoni pszichózis kialakulásának a legfélelmetesebb magyarázata, melynek lényege:

Az igazságtalanság kedvezményezettjei szükségképpen gyűlölik az igazságtalanság kárvallottjait. Szükségképpen, mert az igazságtalanság kedvezményezettjei lelkiismeret-furdalásából nő ki a gyűlölet kivághatatlan erdeje. És elkezdődik mindaz, amire a trianoni pszichózis ösztönzi Trianon kedvezményezettjeinek a politikáját. Gyűlöletükben és félelmükben az igazságos rendezéstől meg is akarják semmisíteni az igazságtalanság kárvallottjait. Népirtás végrehajtását tervezik be. Mert mikor válik a trianoni igazságtalanság igazsággá? Ha eltűnt a föld színéről az igazságtalanság utolsó kárvallottja is.

Ha elszigetelten vizsgáljuk a magyar drámát, Magyarország feldarabolását, akkor azt mondhatjuk, hogy Trianon következménye a Kárpát-medence tönkretétele....

De ha nemcsak azt vizsgáljuk, miképpen darabolták fel a döntéshozók Magyarországot, hanem vállaljuk azoknak az összefüggéseknek a figyelembe vételét is, amelyek egész Európa sorsát meghatározhatják, ha tehát az egész békekonferenciát és előzményeit vizsgáljuk, különös tekintettel arra, hogy miképpen határozta meg az egész „békealkotást” a cinizmus, az igazságtalanság, miképpen diadalmaskodott benne a Hazugság kultusza, akkor a következő kérdést tarthatjuk legfontosabbnak és egyben legfélelmetesebbnek: a békekonferencia előzményei és végbemenetele (azaz a kulisszák mögött – már a konferencia megkezdése előtt – meghozott döntések mérlegelés nélküli, szolgálai elfogadása a konferencián, de annak színlelése, hogy ott érdemi munka folyik) valóban olyan folyamatot indítottak-e el, amely végül megsemmisíti egész Európát?

A történelemhamisítás és Európa eljelentéktelenedése

Nyugat-Európa népei nem fogták fel Trianon évében, hogy mi történt a kulisszák mögött, nyilván a politikusok többsége sem. Nyugat-Európa államférfiai szolgaként engedelmeskedtek vagy néma cinkosként. Nem fogták fel, hogy amire a végsőnek szánt csapást mérik a cinkosságukkal, azok az éltető hagyományok. A sajátjaik is.

Nem volt még tudomásuk a közelgő veszedelemről: a nemzethalál fenyegetéséről. De ma már szembe kell nézniük a keresztény nemzeteknek a nemzethalál rémképével.

Mi a legdöbbenetesebb felismerés azok közül, amelyeket elég könnyen felismerhet a párizsi békekonferencia tanulmányozója?

Wilson eszméi, tervezetei, köztük a 14 pontja valóban megteremthették volna a tartós béke feltételeit, az európai harmonikus együttműködés megszületésének a feltételeit, Európa biztonságos jövődjének a feltételeit, de a képtelen békediktátumok képtelen elfogadtatásával (melyben a hazugságot csak a cinizmus múlja felül) az Önpusztítás Európája születik meg... Igen, Európa további sorsát valójában nem az határozza meg, ami a fegyverszüneti egyezmények megkötése előtt történik, hanem ami utána! Az határozza meg, hogy Wilson a béke-konferencián szembefordul eszméivel, megtagadja nyilatkozatait, tervezeteit. Mindaz, ami az európai politika végzetes meghasonlását eredményezi, ami a fasizmusnak, illetve a náciizmusnak, valamint a kommunizmusnak uralkodó ideológiává válását lehetővé teszi, ami a II. világháborút, majd a hidegháborút elkerülhetetlenné teszi, mindaz, aminek következményeképpen ma az európai nemzetek nemcsak a harmonikus együttműködésre, de az önvédelemre is képtelenek (így a nemzethalál fenyegetésével sem képesek méltóképpen szembenézni), mindezek bizony annak a következményei, hogy *Wilson annak idején megtagadta korábbi önmagát, korábbi eszméit.*

Mindezekon kívül még a következőket is vegyük ismételten figyelembe:

– Az első világháború és a párizsi békekonferencia legfélelmetesebb rejtéle,

hogy a kulisszák mögül éppen azok diktálták a béke feltételeit, akik előkészítették a háborút.

– A békekonferencia megnyitásakor mintha már el is döntetett volna, hogy legfőbb cél a Hagyományos Európa felszámolása – ennek útját kövezik ki a Hazugság és a Cinizmus kultusza megteremtésével.

De e félelmetes következtetéseket csak azért mertük ismételten levonni, mert megvilágosítják a megoldás útját. Hiszen mindössze két feltétel teljesítése szükséges ahhoz, hogy a Hazugság és a Cinizmus kultuszát felváltsa az Igazság és a Harmonikus Együtműködés kultusza, s hogy az európai nemzetek méltó választ tudjanak adni a nagy kihívásra (azaz méltóképpen szembe tudjanak nézni a nemzethalál rémével):

a/ Tiszteletben kell tartani az egyenlő esélyek elvét. Miért oly fontos ez? Az egyenlő esélyek elve, ha hagyják érvényesülni, csodákra is képes: a gyűlöletet szeretetté tudja változtatni, miképpen az egyenlőtlen esélyek elve, ha érvényesül, gyűlöletté változtatja a szeretetet. (Ez elvre mindenkor előszeretettel hivatkoznak a legbölcsebbek, amikor felvetik a nemzetek, nemzetiségek békés együtműködése megteremtésének a lehetőségét oly helyzetben is, amelyben egymás megbecsülésének nincs meg az érzelmi alapfeltétele.)

b/ Vállalni kell minden igazság, a teljes igazság kimondását. Azaz meg kell teremteni a hiteles történelemtudományt.

(A Kárpát-medencében gondolkodva:

Az egyenlő esélyek elve – melyből kinőhet a szeretet virága – miképpen érvényesülhetne az igazmondás vállalása nélkül? A gyűlölködés szelleme a Kárpát-medencében, illetve az egész Trianon meghatározta közép-európai térségben is csak addig uralkodhat, amíg az itt élő nemzetek – magyarok, románok, szerbek, szlovákok és a többiek – nem ismerik meg, illetve nem fogadják el múltjuk és jelenük minden igazságát.

De ha elfogadják, megszületik a Kárpát-medencében is a hiteles történelemtudomány, és ha ezzel egyidejűleg hagyják érvényesülni az egyenlő esélyek elvét is, akkor legyőzhetővé válik még a legyőzhetetlennek tűnő trianoni pszichózis is.)